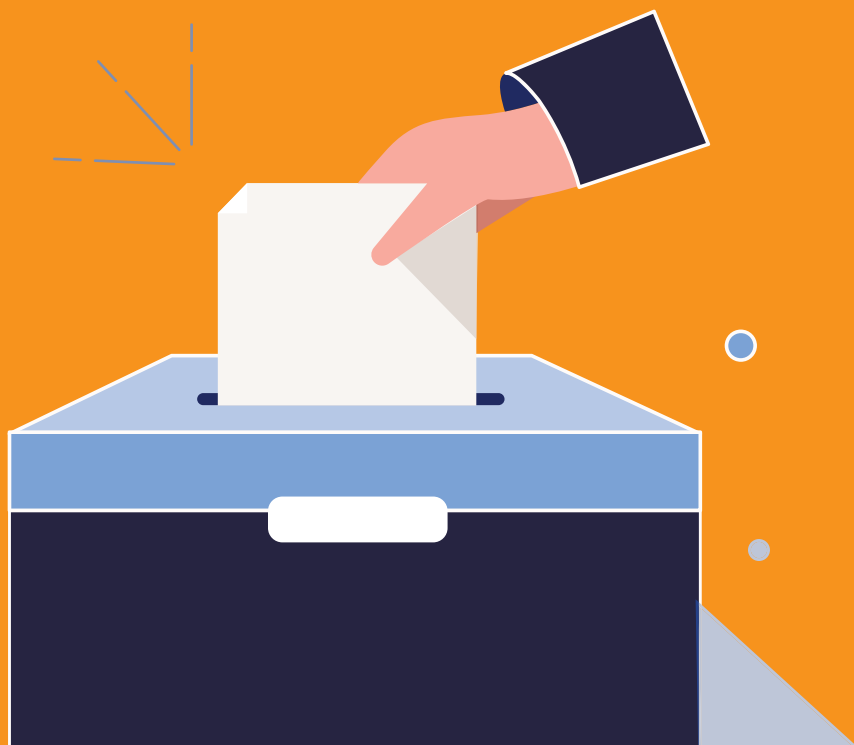

GHID PENTRU

TINERI ALEGĂTORI CARE VOTEAZĂ PENTRU PRIMA DĂTĂ

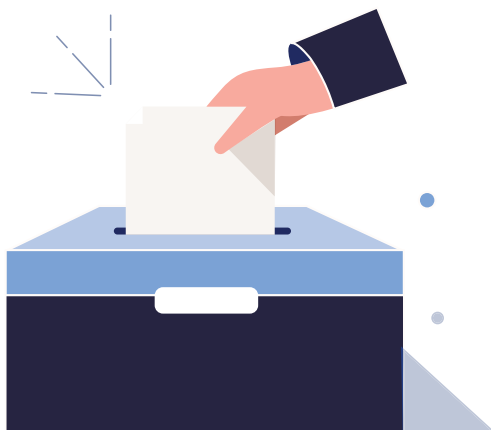

VOTEZI PENTRU PRIMA DATĂ?

În ziua în care împlinești 18 ani, devii un membru cu drepturi depline al societății. Atunci obții dreptul de vot și poți decide cine vor fi deputații poporului care îți vor reprezenta drepturile și interesele în Adunarea Națională, cine vor fi deputații în Adunarea Provinciei Autonome Voivodina și cine vor fi consilierii în municipiul/municipalitatea ta.

Te-ai gândit cum va arăta țara ta peste 10 sau 15 ani? Dacă vei trăi într-o țară care respectă drepturile omului, are grijă de mediu și luptă împotriva sărăciei? Într-o țară în care bărbații și femeile sunt egali? Într-o țară care îți va permite să călătorești liber și să cunoști lumea? Ești îngrijorat/ă de cum vei obține jobul pe care ți-l dorești? Ce se întâmplă cu schimbările climatice și încălzirea globală? Cu sistemul de sănătate, educația?

Toate aceste probleme te afectează pe tine și pe cei pe care îi cunoști și, într-un fel, au legătură cu politica. De aceea ar trebui să fii interesat/ă!

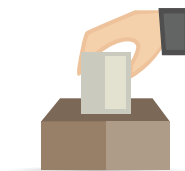

Politica face parte din viața ta de zi cu zi și din viața oamenilor la care ții. Vestea bună este că poți influența lucrurile să fie mai bune. Viziunea ta asupra lumii este unică și la fel de importantă ca și a oricărei alte persoane. Lumea în care trăim se schimbă rapid și nu ai timp să fii un observator tăcut. Obținând dreptul de vot, câștigi și puterea de a acționa și de a schimba. Implică-te și modelează-ți viitorul.

Votează pentru că este dreptul tău. Alege cum vrei să trăiești.

Duminică, **17 decembrie**, vei avea ocazia să votezi pentru prima dată, așa cum dorești. Peste 8.000 de secții de votare vor fi deschise și vei avea nevoie doar de câteva minute pentru a vota.

PE CINE ALEGI LA DATA DE 17 DECEMBRIE?

Votând la alegeri și încercuind numărul ordinal în fața denumirii unei liste electorale de pe buletinul de vot, participi la alegerea a **250 de deputați ai Adunării Naționale**, care, în numele tău și al tuturor cetățenilor Republicii Serbia, vor adopta legi și alte acte, alege Guvernul și alți funcționari și vor exercita controlul asupra activității Guvernului și a altor autorități de stat.

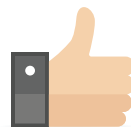
Alegătorii care locuiesc pe teritoriul Provinciei Autonome Voivodina vor alege **120 de deputați ai Adunării Provinciei Autonome Voivodina**, care vor adopta decizii și alte acte referitoare la organizarea activităților publice în vederea realizării intereselor generale ale provinciei.

Alegătorii din 66 de municipalități /municipii vor alege și **deputați ai adunărilor municipalităților/municipiilor**, care vor adopta

reglementări privind organizarea activităților publice în vederea realizării intereselor generale ale autoguvernării locale.

Candidații pentru deputați și consilieri sunt propuși de partidele politice, coalițiile de partide politice și grupurile de cetățeni.

AI DREPTUL LA VOT?

Dreptul de vot la alegerile parlamentare au toți cetățenii adulți și cetățenele adulte ai/ale Republicii Serbia care locuiesc în țară și în străinătate, asupra cărora drepturile părintești nu au fost extinse, respectiv care nu au fost complet lipsiți/te de capacitatea de afaceri.

Pentru a putea vota la alegeri trebuie să fii introdus/ă pe lista electorală și să ai o carte de identitate valabilă sau pașaport.

EȘTI INTRODUS/Ă PE LISTA ELECTORALĂ?

Poți să verifici:

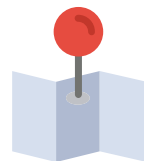
- mergând la administrația ta municipală/a municipiului;
- prin întrebarea la prezentarea-web a [Ministerului Administrației de Stat și Autoguvernării Locale](#);
- prin întrebarea la [Portalul eUprava](#), dacă ești utilizator înregistrat al Portalului eUprava și ai aplicația mobilă ConsentID sau un certificat electronic calificat.

În cazul în care nu ești introdus/ă pe lista electorală sau datele personale sunt introduse greșit, poți depune o cerere de introducere/modificare a datelor în lista electorală către administrația municipală/a municipiului din localitate conform adresei de pe cartea de identitate sau prin [portalul eUprava](#) **cel mai târziu până la data de 1 decembrie.**

Dacă ești alegător aparținând unei minorități naționale, ai dreptul să depuni o solicitare la administrația ta municipală/a municipiului sau pe [portalul eUprava](#), în vederea introducerii numelui și prenumelui tău pe lista electorală, pe lângă limba sârbă și grafia chirilică, și în limba și grafia minorității tale naționale.

În perioada **2 – 13 decembrie 2023**, cererea de introducere/modificare a datelor în lista electorală se depune direct la Ministerul Administrației de Stat și Autogovernării Locale, sau prin administrația ta municipală/a municipiului, sau prin Portalul eUprava.

UNDE VOTEZI?

La alegeri, votezi la secția de votare la care ești înscris/ă în extrasul din lista electorală conform domiciliului (adresa din cartea de identitate).

*IMPORTANT: Dacă, din cauza studiilor, ai rezidența într-un loc care diferă de locul în care locuiești și dorești să votezi acolo, trebuie să depuni o cerere la administrația municipală/a municipiului din acel loc în vederea introducerii datelor conform cărora vei vota la viitoarele alegeri în funcție de locul de rezidență (locul de votare ales), cel mai târziu până la data de **25 noiembrie 2023***

Dacă alegerile locale au loc concomitent cu alegerile parlamentare și ai decis să alegi locul unde vei vota în funcție de locul de rezidență, nu vei putea vota la alegerile locale deoarece acest lucru este posibil doar în locul în care locuiești, respectiv acolo unde ai domiciliul.

CE TREBUIE SĂ FACI ÎN ZIUA VOTĂRII?

Secțiile de votare sunt deschise de la orele 7:00 până la orele 20:00 și sunt marcate clar pentru ca toată lumea să le găsească cu ușurință. Votarea se face de obicei în sediile școlilor, primăriilor/municipiilor, grădinițelor, comunităților locale, centrelor culturale.

Alegerile la secția de votare se realizează de către Biroul electoral. Biroul electoral are o componență permanentă și extinsă.

Componența permanentă (obligatorie) a Biroului electoral este alcătuită din președinte, doi membri și adjuncții acestora. Aceștia sunt numiți de comisia electorală locală, la propunerea grupurilor parlamentare din Adunarea Națională. Fiecare grup parlamentar are dreptul de a propune numărul de membri și adjuncți ai membrilor birourilor electorale care corespunde proporțional cu reprezentarea grupului parlamentar în Adunarea Națională în ziua convocării alegerilor.

Fiecare solicitant al listei electorale declarate are dreptul de a propune un membru și un membru adjunct în **componența extinsă** a biroului electoral.

Biroul electoral organizează secția de votare într-o manieră stabilită care să asigure regularitatea și secretul votării, realizează votarea și stabilește rezultatele votării la secția de votare.

Membrii biroului de votare convin cu privire la împărțirea responsabilităților pe parcursul zilei de votare (manevrarea lămpii UV, determinarea identității și găsirea alegătorului în extrasul din lista electorală, manipularea spray-ului, înmânarea buletinului de vot, instruirea privind modalitatea de votare, etc.).

Pe lângă membrii biroului electoral, la secția de votare au dreptul de a se afla și **observatorii** (interni și străini) care sunt acreditați de către Comisia Electorală a Republicii. Observatorii monitorizează exclusiv procesul electoral la secția de votare, respectiv doar observă desfășurarea votării.

Când vini la secția de votare:

- te apropii de un membru al biroului electoral care îți verifică cu o lampă UV degetul arătător drept pentru a stabili dacă ai votat deja, respectiv dacă ai urme de spray folosit pentru marcarea alegătorilor care au votat;
- apoi, predai cartea de identitate sau pașaportul unui alt membru al biroului de votare pentru a-ți stabili identitatea. Este de dorit, dar nu obligatoriu, să ai asupra ta invitația la vot;
- după stabilirea identității, următorul membru al biroului electoral îți caută numele și prenumele în extrasul din lista electorală, încercuiește numărul de ordine în fața numelui și prenumelui tău și semnezi în rubrica corespunzătoare;
- când semnezi extrasul din lista electorală, te apropii de membrul biroului electoral care îți va marca cu spray degetul arătător drept, marcând astfel fiecare alegător care votează, în timp ce un alt membru al biroului electoral îți va înmâna buletinul de vot și te va instrui privind modalitatea de votare.

Votezi personal și secret. Votarea personală înseamnă că poți vota doar în nume propriu. Nimeni nu-ți poate influența votul și nici nu ești obligat/ă să spui pe cine ai votat.

Vei merge în spatele unui paravan, **vei încercui numărul de ordine în**

fața denumirii unei liste electorale pe care dorești să o votezi.

Nimeni nu are voie să te deranjeze în asta, respectiv să privească cum votezi. Dacă îți este încălcat secretul votului, ai dreptul de a intenta o procedură de anulare a votului tău la secția ta de votare.

Dacă ești analfabet, cu deficiențe de vedere, cu dizabilități sau dintr-un motiv oarecare, nu ești în măsură să completezi singur/ă buletinul de vot, ai dreptul să aduci la secția de votare un asistent care să completeze buletinul de vot în locul tău după cum hotărăști.

Când încercuiești numărul de ordine în fața denumirii unei liste electorale,

trebuie să îndoiești buletinul de vot și să-l introduci în urna de vot.

Apoi părăsești secția de votare.

În mod excepțional, dacă în caz de boală gravă sau invaliditate nu poți merge la secția de votare pentru a vota, trebuie să informezi **comisia electorală locală despre aceasta nu mai devreme de 14 decembrie și nu mai târziu de 17 decembrie până la orele 11:00, respectiv biroul electoral în ziua votării cel mai târziu până la orele 11:00.**

Votarea în afara secției de votare implică faptul că trei membri ai biroului electoral (curatori), vor veni la tine, care:

- vor stabili identitatea ta;
- cu ajutorul unei lămpi UV, vor verifica dacă ai votat deja;
- îți vor oferi un certificat de drept electoral de vot în afara secției de votare, pe care îl semnezi și îl predai membrilor biroului de votare;

- îți vor marca degetul arătător drept cu un spray și îți vor preda: buletinul de vot, lista electorală colectivă și un plic special în care, după vot, vei introduce buletinul de vot completat;
- te vor familiariza cu modalitatea de votare.

După ce membrii (curatorii), biroului de votare părăsesc camera unde vei vota, tu vei:

- vota singur/ă sau cu ajutorul asistentului;
- îndoii buletinul de vot și îl vei pune într-un plic special, pe care îl vei închide.

După ce votezi, membrii (curatorii) biroului de votare se vor întoarce în încăperea în care ai votat și:

- vor sigila cu autocolant plicul special care conține buletinul de vot;
- vor introduce într-un plic oficial plicul special sigilat, cu buletinul de vot și certificatul semnat privind dreptul electoral de vot în afara secției de votare.

La întoarcerea la secția de votare, membrii (curatorii) biroului de votare predau plicul oficial președintelui biroului de votare, care îl deschide, verifică dacă conține certificatul tău semnat de drept electoral de a vota în afara secției de votare, încercuiește numărul de ordine sub care ai fost înscris/ă în extrasul din lista electorală și în locul marcat pentru semnătură notează că ai votat în afara secției de votare. După aceea, deschide plicul sigilat și introduce buletinul de vot îndoit în urna de vot.

CE SE ÎNTÂMPLĂ CÂND VOTAREA SE ÎNCHEIE ȘI SECȚIA DE VOTARE SE ÎNCHEIE?

Când secția de votare se închide, biroul de votare începe să stabilească rezultatele votării. După stabilirea rezultatelor votării, biroul de votare este obligat să afișeze la secția de votare exemplarul al doilea al procesului-verbal privind activitatea biroului de votare, care conține rezultatele votării.

Primul exemplar al procesului-verbal privind activitatea biroului electoral se depune comisiei electorale locale, care îl scanează și îl publică pe prezentarea web a [Comisiei Electorale a Republicii](#).

În cazul în care ești interesat/ă de rezultatele votării, le poți vedea la secția ta de votare, precum și pe prezentarea web a [Comisiei Electorale a Republicii](#).

Pentru mai multe informații despre alegeri, poți vizita prezentările web ale Comisiei Electorale a Republicii www.rik.parlament.gov.rs și biraci.parlament.gov.rs.

Votând îți alegi viitorul!

COMISIA ELECTORALĂ A REPUBLICII

Kralja Milana 14, 11000 Belgrad, Serbia
T: 011/3026-000, 011/3026-100, 011/3026-200
E: rik@parlament.rs, izbori@parlament.rs
www.rik.parlament.gov.rs

Instagram

riksrbije

YouTube

Comisia Electorală
a Republicii

